

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

PL. ÚS 45/07-53

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2008 v pléne zloženom z predsedníčky Ivetty Macejkovej a zo sudcov Jána Auxta, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha, Sergeja Kohuta, Jána Lubyho, Milana Ľalíka, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika prerokoval prijatú sťažnosť JUDr. F. B., B., zastúpeného advokátkou JUDr. J. F., K., proti výsledku volieb starostu obce B. konaných 2. decembra 2006, za účasti zvoleného starostu P. G., zastúpeného advokátom JUDr. V. K., K., a takto

r o z h o d o l :

Voľby starostu obce B. konané 2. decembra 2006 vyhlasuje za **n e p l a t n é**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. decembra 2006 doručená sťažnosť JUDr. F. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), podľa § 59 ods. 2 Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) proti výsledku volieb starostu obce B. (ďalej len „obec“) konaných 2. decembra 2006, za účasti zvoleného starostu P. G. (ďalej len „zvolený starosta“), ktorú sťažovateľ doplnil podaním z 19. januára 2007.

Uznesením č. k. PL. ÚS 45/07-11 z 9. mája 2007 ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde prijal na ďalšie konanie

Zo sťažnosti, z jej doplnenia a príloh vyplýva, že sťažovateľ kandidoval vo voľbách konaných 2. decembra 2006 na starostu obce ako kandidát za politickú stranu SMER-SD a získal 227 platných hlasov a zvolený starosta ako kandidát za Stranu maďarskej koalície (ďalej len „SMK“) získal 367 platných hlasov. Medzi zvoleným starostom, ktorý zvíťazil vo voľbách, a sťažovateľom je rozdiel 140 platných hlasov. Do zoznamu voličov bolo zapísaných 949 oprávnených voličov, pričom obálky a hlasovacie lístky boli vydané pre 624 voličov a z nich bolo pre voľbu starostu obce odovzdaných 601 platných hlasovacích lístkov.

Sťažovateľ v sťažnosti a jej doplnení tvrdí, že v priebehu napádaných volieb starostu obce došlo zo strany zvoleného starostu „*a spol.*“, resp. zvoleného starostu a „*d'alších poslancov Strany maďarskej koalície*“ k činnosti smerujúcej k protizákonnému získavaniu hlasov oprávnených voličov obce, a to dôchodcov a obyvateľov rómskeho pôvodu, čo predstavuje porušenie ustanovení zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“) a podľa názoru sťažovateľa to v konečnom dôsledku odôvodňuje aj záver, aby ústavný súd vyhlásil voľby za neplatné.

Podľa sťažovateľa o neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce svedčia tieto skutočnosti: „*Starosta obce B. P. G. spolu s ďalšími poslancami Strany maďarskej koalície zvolali dňa 28. 11. 2006 verejné zhromaždenie dôchodcov - posedenie. Posedenia dôchodcov sa konajú tradične každý rok a na týchto posedeniach sú dôchodcovia pohostení a obdarovaní nákupnými poukážkami v hodnote 500 Sk. Tohto roku sa uvedené zhromaždenie dôchodcov konalo v čase volebnej kampane...*

Dôchodcovia obdržali dve obálky, pričom v jednej bola finančná hotovosť vo výške 500 Sk, ako vianočný príspevok, ktorú obdržali všetci dôchodcovia a obálku druhú, v ktorej boli propagačné materiály Strany maďarskej koalície vo väčšine prípadov spolu s 500 a viac peňažnou hotovosťou. Túto hotovosť však neobdržali slovenskí dôchodcovia, dôchodcovia, ktorí sympatizujú s inými politickými stranami...

Strana maďarskej koalície mala možnosť obdarovať svojich voličov na svojom predvolebnom mítingu, ktorý sa konal dňa 25. 11. 2006. Preto je tu dôvodné podozrenie, že starosta obce P. G. spolu s ďalšími poslancami obecného zastupiteľstva za Stranu maďarskej koalície zneužili svoje postavenie tým, že zvolali verejné zhromaždenie dôchodcov, ktoré bolo využité na predvolebnú kampaň Strany maďarskej koalície... Týmto svojim konaním samospráva Obce B. vyvolala veľkú nevraživosť medzi obyvateľmi obce. ...

Ďalším dôkazom nekalej činnosti p. G. a spol. je, že počas konania volieb nahovorili iné osoby, aby kupovali hlasy rómskych voličov za hotovosť vo výške 100 Sk. Uvedenú skutočnosť prišiel očitý svedok nahlásiť miestnej volebnej komisii, ktorá následne oboznámila s týmto prípadom Obvodnú volebnú komisiu v R. Táto na mieste dala pokyn vypracovať sťažnosť ako Dodatok k zápisnici T - 11, ale sama nevykonala oznamovaciu povinnosť Ústrednej volebnej komisii pre podozrenie z trestného činu marenia priebehu volieb, prípadne policajnému zboru, ktorý by prípad začal preverovať. ...

Na základe pokynu od pána G. oslovovali v deň volieb rómskych obyvateľov obce a za odmenu 100 až 200,- Sk od nich požadovali, aby vo voľbách starostu hlasovali za pána G. ...

V deň volieb pán G. v čase okolo 17.45 hod. prechádzajúc na svojom osobnom motorovom vozidle Renault obcou najmä po uliciach, kde bývajú Rómovia, nahováral náhodne idúcich mladých ľudí, aby išli voliť za starostu P. G. Na hlave mal baranicu a predstavoval sa ako T. M. Takto oslovil O. K. mladšieho, J. V. mladšieho a K. V. mladšieho.

Vzhľadom na skutočnosti uvedené v sťažnosti z 8. 12. 2006 ako aj v jej doplnení z 19. 01. 2007 navrhujem, aby Ústavný súd SR po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vydal tento nález:

Ústavný súd SR vyhlasuje voľby starostu obce B., ktoré sa konali 2. 12. 2006 za neplatné.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy tohto konania na účet právnej zástupkyne sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti. “

Sťažovateľ v prílohe sťažnosti predložil ústavnému súdu dodatok k zápisnici miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci do obecného zastupiteľstva a starostu obce označeného ako „Dodatok k zápisnici T-11“, z obsahu ktorého vyplýva: „Dňa 2. 12. 2006 počas konania volieb v obci B. o 19:15 podal p. F. T. narodený 19. 9. 1960 bytom ... sťažnosť, že pán E. M. z R. ponúkal jeho synovi F. T. nar. ... a ďalším občanom rómskej národnosti 100,- Sk za to, že pôjdu voliť pána P. G. za starostu obce. “

Súčasťou príloh sťažnosti bolo aj „Čestné prehlásenie“ T. F., v ktorom uviedol: „Dolupodpísaný F. T., nar. ..., trvale bytom B., ... prehlasujem na svoju česť, že som prevzal finančnú hotovosť 200,- Sk v súvislosti s komunálnymi voľbami v obce B., ktoré slúžili na podporu kandidáta na starostu obce P. G. “

Z príloh sťažnosti taktiež vyplynulo, že sťažovateľ v súvislosti s konaním volieb podal Okresnej prokuratúre R. (ďalej len „okresná prokuratúra“) trestné oznámenie z 11. decembra 2006, ktorého predmetom boli rovnaké skutočnosti ako tie, ktoré namieta v sťažnosti pred ústavným súdom. Okresná prokuratúra predmetné trestné oznámenie pod sp. zn. Pn 2378/06 odstúpila na vybavenie Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru R. (ďalej len „OR PZ“). Ústavný súd preto v zmysle ustanovení § 31 ods. 2 v spojení s § 62 zákona o ústavnom súde výzvou adresovanou OR PZ vyžiadal na vec sa vzťahujúci vyšetrovací spis ČVS:ORP-3/OdV-RV-2007, ktorý mu bol doručený 14. apríla 2008.

Na základe výzvy ústavného súdu z 15. mája 2007 sa k veci vyjadril zvolený starosta obce podaním doručeným ústavnému súdu 31. mája 2007, v ktorom okrem iného uviedol:

„Starosta obce navrhuje, aby Ústavný súd SR po vykonaní dokazovania sťažnosť proti výsledku volieb starostu obce B. konaných 2. 12. 2006 zamietol...“

Sťažovateľ obviňuje starostu obce zo sprenevery finančných prostriedkov obce a z porušenia daňových predpisov, čoho sa mal dopustiť na zhromaždení dôchodcov dňa 28. 11. 2006. Týmto konaním mal starosta obce zneužiť svoje postavenie a verejné

zhromaždenie dôchodcov využiť na predvolebnú kampaň, pričom jeho konanie malo vyvolať veľkú nevraživosť medzi obyvateľmi obce.

Sťažovateľom tvrdené skutočnosti sa nezakladajú na pravde.

Obec B. každoročne koncom roka v rovnakom termíne usporadúva posedenie pre dôchodcov. Na týchto posedeniach je dôchodcom odovzdaná finančná hotovosť ako vianočný príspevok. Tak tomu bolo aj dňa 28. 11. 2006, kedy bola všetkým dôchodcom vyplatená suma 500,- Sk. Tento príspevok bol vyplatený z rozpočtu obce.

Stretnutie dôchodcov v roku 2006 sa konalo v čase predvolebnej kampane. Strana maďarskej koalície využila toto verejne zhromaždenie a prítomným osobám odovzdala v rámci predvolebnej kampane svoje propagačné materiály. Dôchodcom, ktorí sú sympatizantmi Strany maďarskej koalície bol spolu s propagačnými materiálmi poskytnutý finančný príspevok vo výške 500,- Sk. Išlo o finančné prostriedky Strany maďarskej koalície, ktorej vedenie sa rozhodlo o takomto spôsobe ich použitia v rámci predvolebnej kampane.

Stretnutie dôchodcov konané dňa 28. 11. 2006 bolo verejným zhromaždením, na ktorom mala každá politická strana možnosť osloviť prítomných občanov.

Takúto možnosť opakovane využil aj sťažovateľ v predchádzajúcich voľbách v čase keď bol starostom obce.

Tvrdenie sťažovateľa, že finančný príspevok vyplatený časti prítomných dôchodcov bol vyplatený z rozpočtu obce nie je pravdivé. Táto skutočnosť bola aj predmetom šetrenia orgánov činných v trestnom konaní, ktoré po vykonaní dokazovania vec odložili.

Starosta obce, ktorý kandidoval za Stranu maďarskej koalície ani Strana maďarskej koalície sa svojim prezentovaním v rámci riadnej predvolebnej kampane nedopustili žiadneho protiprávneho konania.

Ďalej sťažovateľ vo svojej sťažnosti zo dňa 8.12.2006 viní starostu obce z nekalej činnosti, že počas volieb nahovoril iné osoby, aby kupovali hlasy rómskych voličov vo výške 100,-Sk.

Ani toto tvrdenie sa nezakladá na pravde. Starosta obce v čase konania volieb ani osobne ani prostredníctvom iných osôb nekupoval hlasy rómskych voličov.

Išlo len účelové konanie a tvrdenia za účelom diskreditácie starostu obce.

Očitým svedkom, ktorý ohlásil miestnej volebnej komisii, že niekto kupoval hlasy rómskych voličov za hotovosť vo výške 100,- Sk a čím podľa sťažovateľa bola preukázaná nekalá činnosť starostu obce bol T. F., ktorý mal zo starostom obce konflikt.

Starosta obce vyradil T. F. a jeho syna z aktivačných prác pre obec pre hrubé porušovanie pracovnej disciplíny. Z tohoto dôvodu sa T. F. starostovi obce vyhrážal, že mu ešte ukáže.

Po oznámení T. F. miestna volebná komisia telefonicky oznámila údajné protiprávne konanie Okresnej volebnej komisii v R. , ktorá vykonala šetrenie, ale žiadne porušenie zákona nezistila.

V podaní zo dňa 19. 1. 2007 sťažovateľ už tvrdí, že starosta obce kupoval hlasy osobne.

Tvrdenia O. K. mladšieho, J. V. mladšieho a K. V. mladšieho o tom, že ich starosta obce v čase 17.45 hod. prechádzajúc na svojom osobnom motorovom vozidle Renault obcou po uliciach kde bývajú Rómovia nahováral, aby išli voliť za starostu P. G., pričom na hlave mal baranicu a predstavoval sa ako T. M. sú nepravdivé.

Starosta obce bol starostom obce od roku 2004. V obci B., ktorá má 1230 obyvateľov ho každý pozná. Je prinajmenšom nelogické, aby vo svojom aute v baranici sa predstavoval ako T. M.

Orgánmi činnými v trestnom konaní boli preverované aj okolnosti údajného kupovania hlasov, pričom takéto konanie zo strany starostu obce ani nikoho iného nebolo zistené.

Obyvatelia obce B. O. K. mladší, J. V. mladší a K. V. mladší, ktorí majú potvrdiť protiprávne konanie starostu obce sú v obci všeobecne známi tým, že v nadmernej miere požívajú alkoholické nápoje a zneužívajú návykové látky ako je toluén, pričom ich neprimerané správanie pod vplyvom návykových látok viackrát musela riešiť aj polícia.“

Dňa 28. januára 2008 uskutočnil sudca ústavného súdu Juraj Horváth výsluch svedkov v priestoroch obecného úradu obce za prítomnosti sťažovateľa, zvoleného starostu a ich právnych zástupcov.

Ústavný súd v predmetnej veci vypočul 12 svedkov: Ing. M. B., JUDr. J. J., E. B., R. M., P. B., M. B., B. V., J. N., T. F., T. F. ml., J. V. a I. K.

Svedok M. B., predseda miestnej volebnej komisie (ďalej len „MVK“), pri výsluchu uviedol, že v deň volieb asi o 19.15 h prišiel pred MVK T. F., ktorý vyhlásil, že jeho synovi a iným občanom rómskeho pôvodu ponúkajú 200 Sk, ak budú voliť zvoleného starostu. Svedok túto informáciu nahlásil obvodnej volebnej komisii (ďalej len „OVK“), ktorá mu oznámila, že pošle políciu, aby túto informáciu preverila, k čomu však nedošlo. Prišli však zástupcovia OVK (pani Revúcka „so šoférom“), ktorí poverili MVK, aby o tomto spísala dodatok zápisnice a priložila ho k zápisnici o výsledku volieb, čo aj urobili (dodatok T-11). O kupovaní hlasov sa dozvedel len od T. F. a z počutia od príbuzných, preto toto nechcel uviesť ako argumentáciu vzhľadom na to, že sťažovateľ je s ním v príbuzenskom vzťahu.

Svedok JUDr. J. J., zapisovateľ OVK, pri výsluchu uviedol, že mu v deň volieb predseda MVK volal na mobilný telefón, že v obci je v súvislosti s voľbami „*nejaký problém*“ spočívajúci v nahováraní voličov, aby išli voliť v prospech určitého kandidáta. Túto skutočnosť oznámil predsedovi OVK a následne boli do obce vyslaní dvaja členovia OVK (pán B. - predseda OVK, a Ing. S.), ktorí však „*žiadne problémy*“ nezistili. Pre OVK bola rozhodujúca skutočnosť, že ani jeden člen MVK neodmietol podpísať zápisnicu o výsledkoch volieb. Z tohto dôvodu neriešili okolnosť uvedenú v dodatku zápisnice MVK, ktorý bol doručený OVK spolu so zápisnicou MVK o výsledkoch volieb po skončení hlasovania. Svedok nemal informáciu o tom, že by do obce bola vyslaná Ing. R. Rovnako nemal žiadnu vedomosť o kupovaní hlasov.

Svedkyňa E. B., členka MVK, uviedla, že má informácie o tom, že dva alebo tri dni pred voľbami mali dôchodcovia posedenie, na ktorom im boli odovzdávané obálky s hotovosťou 500 Sk a rovnako dostávali aj ďalšiu obálku so zoznamom navrhovaných poslancov SMK. Počas volieb ako členka MVK bola vysielaná s prenosnou volebnou schránkou za občanmi, ktorí prejavili vôľu takto hlasovať. U niektorých voličov v ich príbýtkoch počula rozprávať sa domácich medzi sebou: „*Dajte zoznam, podľa ktorého máme krúžkovať.*“ Zvoleného starostu nevidela počas volieb chodiť po obci, videla ho len uňho doma. Svedkyňa nevedela uviesť počet dôchodcov a rómskych občanov, ktorí mali byť „*kúpení*“. Iba vedela, že títo dostali peniaze. Má vedomosť aj o tom, že počas volieb niekto oznámil MVK, že „*z auta*“ ktosi nahováral voličov, aby volili zvoleného starostu,

a ponúkal im za to 100 Sk. Takto bol MVK nahlásený iba jeden prípad kupovania hlasov rómskych obyvateľov. V závere svedkyňa uviedla, že je manželkou sťažovateľa.

Svedok R. M. pri výsluchu uviedol, že každý rok organizuje obec „na Mikuláša“ stretnutie dôchodcov, na ktorom v minulosti dostávali poukážky v hodnote 500 Sk. Tentokrát sa posedenie dôchodcov konalo koncom novembra 2006 a dôchodcovia nedostávali poukážky, ale 500 Sk v hotovosti. Dôchodcovia však dostali dve obálky, v jednej bola už spomínaná finančná hotovosť 500 Sk a v druhej volebný program SMK, fotografie a niektorí dôchodcovia v nej mali ďalších 500 Sk, čo bolo podľa neho neetické. On tých ďalších 500 Sk nedostal. Myslel si však, že financie poskytované v prospech len niektorých obyvateľov boli financie obce, preto bol jedným z tých, čo podali podnet okresnej prokuratúre. Stretnutie dôchodcov podľa slov svedka nebolo „robené ako volebná kampaň“, ale išlo o kultúrny program a nedošlo tam ani k otvorenej propagácii zvoleného starostu. Pokiaľ však SMK chcela odhaliť svojich sympatizantov, mohla tak urobiť na „zasadnutí strany“, ktoré sa konalo pár dní pred týmto stretnutím dôchodcov.

Svedkyňa P. B. pri výsluchu uviedla, že nič nepočula o kupovaní hlasov voličov a nič také ani nevidela. Zúčastnila sa stretnutia dôchodcov koncom novembra 2006, kde dostala dve obálky, ktorých prevzatie podpísala. V obálke s propagačnými materiálmi SMK finančnú hotovosť nemala. Program stretnutia dôchodcov si už nepamätala, avšak podľa jej slov „ohľadom volieb tam nič nebolo“. Podnet okresnej prokuratúre, ktorý pripravil pravdepodobne pán M., podpísala na základe informácií od iných osôb, ona nič nevidela.

Svedok M. B. uviedol, že v deň volieb bol „odcestovaný“, domov prišiel až vo večerných hodinách a vtedy išiel hlasovať. Od „ľudí“ sa dozvedel, že tí občania, ktorí budú voliť terajšieho starostu, „dostali peniaze“. Na zhromaždení dôchodcov nebol, peniaze ako príspevok od obce si vyzdvihol následne na obecnom úrade. O kupovaní hlasov počul po voľbách, on však nič nevidel.

Svedok B. V. uviedol, že na posedení dôchodcov, ktoré sa konalo „asi“ päť dní pred voľbami, nebol, len z počutia vie o tom, že niektorí občania dostali viac (2x 500 Sk) a niektorí menej (1x 500 Sk) peňazí. Jeho manželka sa zúčastnila tohto zhromaždenia

a prevzala peniaze aj za neho. On dostal iba 500 Sk. Ďalej svedok uviedol, že počul, že údajne vo večerných hodinách malo dôjsť ku kupovaniu hlasov rómskych obyvateľov v prospech zvoleného starostu, on to však nevidel.

Svedkyňa J. N. pri výsluchu uviedla, že má vedomosti o tom, že niektorí občania na stretnutí dôchodcov dostali 500 Sk a niektorí ďalších 500 Sk navyše. Ona na tomto zhromaždení dôchodcov nebola. Na druhý deň však dostala „*od poslancov miestneho zastupiteľstva*“ dve obálky, v ktorých v jednej bola hotovosť 500 Sk a v druhej volebné propagačné materiály SMK, avšak bez finančnej hotovosti. Pritom vedela, že niektorí dostali spolu s propagačnými materiálmi SMK ďalších 500 Sk. Ku kupovaniu hlasov rómskych obyvateľov obce sa svedkyňa vyjadrila tak, že ona nič nevidela, iba o tom počula od iných osôb.

Svedok T. F. uviedol, že v deň volieb ráno o deviatej hodine bol u neho pán M. ml. (krstné meno nevedel uviesť), ktorý sa chválil, že už zarobil 900 Sk za získanie rómskych voličov. Pán M. „*dostával vraj od starostu 300 Sk za každého získaného voliča a on z toho 200 Sk vyplatil voličom a 100 Sk si ponechal*“. Túto skutočnosť svedok osobne nahlásil predsedovi MVK. Rozpor medzi jeho tvrdením o čase nahlásenia a čase uvedenom v dodatku zápisnice (19.15 h) nevedel vysvetliť, uviedol, že to mohlo byť aj vo večerných hodinách. Jeho synovi a ďalším rómskym obyvateľom malo byť ponúknutých 200 Sk, a nie 100 Sk, ako to pôvodne uviedol v deň volieb predsedovi MVK. Jeho syn však žiadne peniaze neprevzal. Mená ďalších osôb, ktorým mali byť takto ponúknuté peniaze, uviesť nevedel, a nevedel ani počet týchto osôb. V závere potvrdil, že jeho a jeho syna zvolený starosta v auguste 2006 vyradil z aktivačných prác.

Svedok T. F. ml. uviedol, že za ním prišiel P. M., aby „*zháňal*“ ľudí k voľbám, čo však odmietol. Počul, nevie však uviesť od koho, že pred voľbami sa dávali obyvateľom peniaze, aby sa „*naháňali voliči*“ v prospech zvoleného starostu. Jemu mal takto P. M. ponúkať 200 Sk, ktoré mu mali byť vyplatené po voľbách. On sa však „*ovplyvniť nenechal*“. Čestné vyhlásenie predložené ústavnému súdu v časti o prevzatí finančnej hotovosti spochybnil, pretože na výsluchu tvrdil, že on žiadnu sumu neprevzal. Čestné

vyhlásenie vyhotovené sťažovateľom neprečítal, iba ho doma podpísal. Marí sa mu, že Z. M. mali byť tiež ponúknuté peniaze, nemá však informácie o tom, či ich prevzal.

Svedok J. V. uviedol, že jemu žiadna finančná hotovosť v súvislosti s voľbami ponúknutá nebola. Nevie ani o tom, že by niekomu inému boli takto ponúkané peniaze. Nemal žiadnu vedomosť ani o tom, že by bola ponúkaná nejaká peňažná čiastka jeho synovi, pretože v čase volieb mal jeho syn len 16 rokov a v deň konania volieb sa nachádzal v Detskom domove v D.

Svedok I. K. vo svojej výpovedi uviedol, že sa na voľby do orgánov samosprávy obce v roku 2006 už dobre nepamätá. Počul, že nejaký pán M. chodil medzi rómskymi obyvateľmi a ponúkal im finančnú hotovosť v sume 200 – 300 Sk, aby volili zvoleného starostu, on to však nevidel, počul to od M. V. Nevie uviesť, či niekto takto ponúkané peniaze prevzal.

V rámci dokazovania ústavný súd vykonal dôkaz aj oboznámením sa s vyšetrovacím spisom OR PZ ČVS:ORP-3/OdV-RV-07, z ktorého vyplýva, že 13. decembra 2006 podal sťažovateľ okresnej prokuratúre podnet na podozrenie z trestnej činnosti zvoleného starostu obce, konkrétne zo spáchania trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa, k spáchaniu ktorého malo dôjsť tým, že zvolený starosta a spol. mali vyplatiť v hotovosti väčší obnos dôchodcom a sympatizantom SMK z finančných prostriedkov obce a počas konania volieb mali zvolený starosta a spol. nahovoriť iné osoby, aby kupovali hlasy rómskych občanov za hotovosť v sume 100 Sk, čím malo dôjsť k trestnému činu marenia priebehu volieb. Uznesením ČVS: ORP-3/OdV-RV-07 z 15. januára 2007 vyšetrovateľ OR PZ začal trestné stíhanie za prečin zneužitia právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Po vykonaní dokazovania výsluchom zvoleného starostu, sťažovateľa, M. B., R. M., M. Š., P. B., T. F., V. K., J. V. (nar. ...), J. V. (nar. ...), O. K., Z. M., a po telefonickom rozhovore s E. M. vyšetrovateľ OR PZ uznesením ČVS: ORP-3/OdV-RV-2007 z 13. marca 2007 trestné konanie zastavil, „*lebo je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie*“.

Z výsluchu svedkyne M. Š. vykonaného vyšetrovateľom OR PZ 8. februára 2007 vyplýva, že aj ona ako dôchodkyňa dostala na posedení dôchodcov 28. novembra 2006 jednu obálku s finančnou hotovosťou 500 Sk, podobne ako to bolo aj v minulosti, a druhú obálku s propagačnými materiálmi SMK. Uviedla, že podľa jej vedomostí mali niektorí dôchodcovia, podľa nej sympatizanti SMK, v obálke s propagačnými materiálmi ďalšiu finančnú hotovosť vo výške 500 Sk. Nemala však vedomosť o tom, kto rozhodol o pridelovaní finančných prostriedkov, a ktorým dôchodcom.

Z výsluchu svedka V. K. opäť vykonaného 8. februára 2007 vyšetrovateľom OR PZ vyplýva, že on nevie nič o tom, že by niekto bol niekomu ponúkal peniaze za to, že bude voliť niektorého konkrétneho kandidáta vo voľbách na starostu obce alebo poslancov obecného zastupiteľstva. Ďalej svedok uviedol, že on sa volieb nezúčastnil rovnako ako jeho synovia J. a I. Potvrdil, že nik s rovnakým menom, t. j. „V. K.“ v obci nebýva. Taktiež nemal vedomosť o tom, že niekto ponúkal jeho synom peniaze za účasť vo voľbách a za odovzdanie hlasu konkrétnemu kandidátovi.

Svedok O. K. do zápisnice o svojom výsluchu ako svedka 19. februára 2007 vykonanom vyšetrovateľom OR PZ uviedol, že volieb do orgánov samosprávy obcí v roku 2006 sa zúčastnil, avšak „prehlásil“, že jemu nikto „za to, ako má voliť“, žiadne peniaze neponúkal. Ďalej uviedol, že mená ako T. M. a E. M. nepozná. Na záver svojej výpovede uviedol: „ani som nikde nepočul, že by v súvislosti s voľbami bol niekto v našej obci niekomu ponúkal peniaze.“

Napokon zo zápisnice vyšetrovateľa OR PZ z 8. februára 2007 o výsluchu svedka Z. M. vyplýva, že tento sa volieb zúčastnil, ale poprel tvrdenia o tom, že by mu niekto dal peniaze za tým účelom, aby on alebo jeho príbuzní išli voliť konkrétneho kandidáta na starostu obce. Svedok ďalej uviedol, že nikomu zo svojich príbuzných neradil, ako majú voliť, a ani nevie, kto z jeho širšieho príbuzenstva sa volieb zúčastnil. Nik z jeho príbuzných mu však nepovedal, že by im niekto ponúkal finančnú hotovosť v súvislosti s voľbami.

Z úradného záznamu spísaného vyšetrovateľom OR PZ 2. marca 2007, obsahom ktorého boli informácie získané z telefonického rozhovoru vyšetrovateľa OR PZ s E. M. st.

uskutočneného 19. februára 2007, vyplýva, že jeho syn E. M. ml. sa dlhodobo zdržiava na jemu neznámom mieste v Českej republike a vylúčil akúkoľvek iniciatívu seba alebo svojho syna v súvislosti s voľbami do orgánov samosprávy obce konaných v decembri 2006.

Po vykonaní výsluchov svedkov právna zástupkyňa sťažovateľa podaním z 23. apríla 2008, ktoré bolo doručené ústavnému súdu 24. apríla 2008, považovala za potrebné uviesť toto: *«Z účastníckeho výsluchu P. G. vyplynulo, že mimoriadny príspevok v sume 500,- Sk k vianočnému príspevku dostali len sympatizanti SMK (v počte 200 ľudí), pričom v predchádzajúcich rokoch všetci dôchodcovia dostávali len vianočný príspevok. P. G. jasne uviedol, že tento finančný príspevok považoval za pozvanie na voľby. Vypočutí svedkovia, ktorí tento extra príspevok nedostali, rovnako uviedli, že tento príspevok bol iným dôchodcom daný podľa ich presvedčenia preto, aby volili pána G. Z vykonaného dokazovania teda vyplýva, že zvolený starosta „kupoval“ hlasy voličov – dôchodcov v počte 200 dôchodcov, čo samo o sebe postačuje na vyslovenie neplatnosti volieb starostu.»* Ďalším podaním z 10. júna 2008 doručeným ústavnému súdu 12. júna 2008 právna zástupkyňa sťažovateľa považovala za potrebné poukázať na rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 5/03, sp. zn. PL. ÚS 6/06 a sp. zn. PL. ÚS 15/07, *«z ktorých vyplýva, že „Ústavný súd tzv. kupovanie hlasov... voličov... hodnotí zo všetkých tvrdení sťažovateľa ako najzávažnejšie porušenie ustanoveného zákazu volebnej kampane, pretože ide o aktivitu na získanie voličských hlasov počas volieb, ktorá zasahuje do samotnej podstaty volebného aktu (aktívneho či pasívneho) práva zaručeného v čl. 30 ústavy. takého obmedzenie nesie so sebou aké veľké nebezpečenstvo pre slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, že od ústavného súdu vyžaduje veľmi prísne posúdenie.“ (PL. ÚS 5/03). „Podľa názoru ústavného súdu poskytovanie „protihodnoty“ za hlasovanie vo voľbách je protiústavné, lebo účelom aktívneho volebného práva je možnosť účasti na správe vecí verejných, a nie bezprostredný materiálny prospech.“ (PL. ÚS 6/06). Vzhľadom na výpoveď P. G., ktorý tvrdil, že mimoriadny príspevok v sume 500,- Sk, ktorý obdržalo 200 sympatizantov SMK bol pozvaním na voľby a vzhľadom na citovanú judikatúru Ústavného súdu považujem sťažnosť môjho klienta za dôvodnú.»*

Na základe výzvy z 25. septembra 2008 zvolený starosta obce predložil ústavnému súdu zoznam dôchodcov, ktorí prezvali na stretnutí dôchodcov propagačné materiály SMK

s označením tých, ktorí mali v obálke finančný príspevok 500 Sk od základnej organizácie SMK.

II.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti v súvislosti s voľbami starostu obce konanými 2. decembra 2006 namietal, že zvolený starosta spolu s ďalšími poslancami SMK zvolali na 28. november 2006 verejné zhromaždenie dôchodcov, na ktorom dôchodcovia dostali 500 Sk a sympatizanti strany SMK dostali s propagačnými materiálmi tejto strany ďalších 500 Sk, a taktiež, že zvolený starosta počas volieb nahovoril iné osoby, aby „kupovali“ hlasy rómskych voličov. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vyhlásil voľby starostu obce za neplatné.

Z týchto tvrdení odvodzuje sťažovateľ svoj názor, že uvedeným konaním zvoleného starostu došlo k nezákonnosti a neústavnosti volieb.

Ústavný súd na základe dokazovania dospel k týmto relevantným zisteniam:

1. Sťažovateľ v sťažnosti namietal nezákonnosť volieb z dôvodu, že ich výsledok bol skreslený „kupovaním hlasov“ voličov a údajným ich ovplyvňovaním odporcom. Z výpovedí svedkov na výsluchu vykonanom ústavným súdom vyplýva, že z uvedených svedeckých výpovedí nie je zrejmé, kto a kedy mal menovaných voličov ovplyvňovať, aby volili odporcu. Z výpovede T. F. st. a T. F. ml. síce vyvstáva podozrenie z možného ponúkajú finančných prostriedkov voličom obce v čase volebného moratória osobou menom „M.“ za účelom ovplyvnenia rozhodovania sa týchto voličov pri voľbe starostu obce v prospech zvoleného starostu, avšak bez priameho, príp. aj nepriameho dôkazu o tom, aby k takému ovplyvneniu, resp. „kúpeniu“ čo len jedného voliča aj skutočne došlo.

Sťažovateľom označené osoby (O. K., J. V., K. V.), ktoré mali byť v priebehu volieb (v čase moratória) ovplyvnené „kúpením“ ich hlasov v prospech zvoleného starostu, tvrdenia sťažovateľa nepotvrdili.

Ústavný súd už uviedol, že nezákonnosť volieb musí byť v konaní o volebných veciach podľa § 59 a nasl. zákona o ústavnom súde dokázaná a musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práva, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov (PL. ÚS 21/94).

Vzhľadom na to, že svedeckými výpoveďami sa tzv. „*kupovanie hlasov*“ rómskych občanov nepreukázalo, ústavný súd nemohol v tejto súvislosti konštatovať nezákonnosť alebo neústavnosť volieb. Táto okolnosť však žiadnym spôsobom nemohla ovplyvniť výrok tohto nálezu, ktorým ústavný súd vyhlásil voľby starostu obce za neplatné.

2. Výsluchmi svedkov sa potvrdilo, že štyri dni pred voľbami, t. j. 28. novembra 2006, sa v obci konalo každoročné zhromaždenie dôchodcov, ktoré sa oproti minulým rokom konalo pred dňom „*sv. Mikuláša*“, nie teda v jeho predvečer 5. decembra, ako to bolo zaužívané v minulosti. Program zhromaždenia nemal byť a ani nebol zameraný k blížiacim sa voľbám. Išlo o kultúrny program pripravený pre dôchodcov obce v súvislosti s nadchádzajúcimi sviatkami a spojený s odovzdávaním finančného príspevku obce jej dôchodcom v sume 500 Sk.

Rovnako sa ako pravdivé preukázalo tvrdenie sťažovateľa, že na tomto zhromaždení dôchodcov im všetkým boli okrem príspevku obce v ďalšej obálke rozdávané aj propagačné materiály SMK, pričom v niektorých z týchto obálok bola spolu s propagačnými materiálmi aj ďalšia finančná hotovosť (v sume 500 Sk) poskytnutá základnou organizáciou SMK v obci. Propagačné materiály mali slúžiť podľa vyjadrenia zvoleného starostu ako „*pozvánka na voľby*“.

Zo zoznamu predloženého zvoleným starostom (prezenčná listina dôchodcov) vyplýva, že obálku s propagačnými materiálmi SMK prevzalo 227 dôchodcov a že finančná hotovosť 500 Sk od základnej organizácie SMK sa nachádzala v 194 takýchto obálkach. Obdarovanými boli vopred určení sympatizanti SMK (vyplývalo to z výpovede zvoleného starostu a nepriamo aj z výpovedí ďalších svedkov). V minulosti k takémuto obdarovaniu sympatizantov SMK nedochádzalo.

III.

Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, volieb do orgánov územnej samosprávy a volieb do Európskeho parlamentu.

Voľby sú všeobecne akceptovaným demokratickým prostriedkom pravidelného obnovenia verejnej moci občanmi.

Podstatou ochrany ústavnosti vo volebných veciach je ochrana práv zaručených čl. 30 ústavy, t. j. aktívneho a pasívneho volebného práva. Všeobecné volebné právo, ktoré je v tomto článku zaručené, znamená právo všetkých občanov, ktorí dosiahli istú vekovú hranicu, jednak svojím hlasom spolurozhodovať pri tvorbe zastupiteľských orgánov (aktívne volebné právo) a jednak uchádzať sa o zvolenie za člena niektorého zo zastupiteľských orgánov (pasívne volebné právo). Rovnosť volebného práva znamená zaručenie toho, aby každý z voličov i kandidátov mal rovnaké postavenie.

Podľa čl. 30 ods. 1 prvej vety ústavy občania majú právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov.

Podľa čl. 30 ods. 3 ústavy volebné právo je všeobecné, rovné a priame a vykonáva sa tajným hlasovaním. Podmienky výkonu volebného práva ustanoví zákon.

Podľa čl. 30 ods. 4 ústavy občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Podľa čl. 31 ústavy zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.

Podstatou zákonnosti volieb do orgánov samosprávy obcí je uskutočnenie volieb v súlade so všetkými právnymi predpismi so silou zákona, ktoré sa týkajú volieb do orgánov

samosprávy obcí (mutatis mutandis PL. ÚS 34/99, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 82/07). Zistená nezákonnosť volieb do orgánov samosprávy obcí musí byť v príčinnej súvislosti s takým následkom porušenia práv, ktoré je v konečnom dôsledku porušením ústavného volebného práva a jeho princípov (mutatis mutandis PL. ÚS 21/94, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 82/07).

Podľa § 30 ods. 1 volebného zákona volebná kampaň (ďalej len „kampaň“) je činnosť politickej strany, nezávislého kandidáta, prípadne ďalších subjektov zameraná na podporu alebo slúžiaca na prospech kandidujúcej politickej strany alebo nezávislého kandidáta vrátane inzercie alebo reklamy prostredníctvom rozhlasového a televízneho vysielania podľa odseku 4, hromadných informačných prostriedkov, plagátov alebo iných nosičov informácií.

Podľa § 30 ods. 3 volebného zákona v čase kampane má politická strana a nezávislý kandidát zabezpečený rovnaký prístup k hromadným informačným prostriedkom a k službám územnej samosprávy zameraným na podporu alebo na prospech ich volebnej kampane.

Základným interpretačným pravidlom výkladu zákonov, ktoré bližšie upravujú výkon všetkých politických práv, je čl. 31 ústavy, podľa ktorého zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a uplatňovanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Ustanovenie čl. 31 ústavy má priamu spojitosť so všetkými politickými právami vyjadrenými v ústave a svojou povahou ovplyvňuje a predurčuje spôsob formovania politických síl v demokratickej spoločnosti. Slobodná súťaž politických síl nachádza svoj výraz predovšetkým vo voľbách a je základným predpokladom fungovania demokratického štátu (mutatis mutandis napr. PL. ÚS 19/98, PL. ÚS 18/07 alebo PL. ÚS 82/07).

Podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže

- a) vyhlásiť voľby za neplatné,
- b) zrušiť napadnutý výsledok volieb,
- c) zrušiť rozhodnutie volebnej komisie a vyhlásiť za zvoleného toho, kto bol riadne zvolený,
- d) sťažnosť zamietnuť.

Právomoc ústavného súdu zrušiť výsledok volieb alebo vyhlásiť voľby za neplatné podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu uplatní len vtedy, ak k porušeniu zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Na uplatnenie tohto oprávnenia ústavného súdu sa však vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb (napr. PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 19/94, PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 5/03, PL. ÚS 18/07, PL. ÚS 82/07). Inými slovami, nie každé porušenie volebného zákona vyvoláva nevyhnutne neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta. Ústavný súd každý prípad posudzuje materiálne, prihliada pritom tak na účel a zmysel volebného zákona, ako aj na princípy uznávané demokratickými štátmi. Neplatnosť volieb alebo voľby kandidáta môže spôsobiť len také porušenie volebného zákona, ktoré už spochybňuje výsledky volieb a ktoré odôvodnene vyvoláva pochybnosť o tom, či voľby a ich výsledky sú prejavom skutočnej vôle voličov.

Ústavný súd už vo svojich doterajších rozhodnutiach viackrát zdôraznil, že jeho úlohou je posúdiť ústavnosť a zákonnosť volieb zo širšieho hľadiska. Ide teda nielen o posúdenie samotného volebného aktu a sčítania hlasov, ale celého volebného procesu, pokiaľ táto právomoc neprislúcha všeobecným súdom. Práve preto je aj závažné, hrubé a opakované porušenie právnej úpravy volebnej kampane dôvodom na vyhlásenie volieb za neplatné. Na dodržiavaní právnej úpravy celého volebného procesu existuje verejný záujem, lebo len tak sa možno priblížiť ideálu slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti, ktorý zahŕňa aj súťaž podľa platných pravidiel. Volič má právo, aby sa kandidáti uchádzali o jeho hlas podľa zákonných pravidiel (obdobne napr. PL. ÚS 6/06, PL. ÚS 18/07).

Vychádzajúc z uvedených zásad a pravidiel a opierajúc sa o svoje skutkové zistenia ústavný súd konštatuje, že aktivity SMK a zvoleného starostu, ako jej kandidáta na funkciu starostu obce, smerom k voličom dôchodcom nemožno hodnotiť inak, ako hrubé porušenie účelu volebného zákona, a tým aj ústavných princípov zakotvených v čl. 30 a čl. 31 ústavy.

Pokiaľ ide o obsahovú stránku „*volebnej agitácie*“ zvoleného starostu a SMK počas volebnej kampane, ústavný súd vyslovuje v súvislosti s konkrétnym prípadom presvedčenie, že rozdávanie finančných darov nie malej hodnoty voličom predstavuje nepochybne činnosť, ktorá patrí medzi aktivity slúžiace na podporu kandidáta. Nie je pritom možné zistiť ani preukázať konkrétny dopad či výsledok takýchto aktivít, ale vychádza sa z ich obvyklého alebo zjavného zamerania, a preto uvedené konanie zvoleného starostu a SMK v každom prípade nepriaznivo ovplyvňuje slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti podľa čl. 31 ústavy (mutatis mutandis PL. ÚS 15/07).

Ústavný súd už vo svojom rozhodnutí č. k. PL. ÚS 5/03-110 vyslovil: „Ústavný súd tzv. kupovanie hlasov... voličov... hodnotí zo všetkých tvrdení sťažovateľa ako najzávažnejšie porušenie... volebnej kampane, pretože ide o aktivitu na získanie voličských hlasov počas volieb, ktorá zasahuje do samotnej podstaty volebného (aktívneho či pasívneho) práva zaručeného v čl. 30 ústavy. Takéto obmedzenie nesie so sebou také veľké nebezpečenstvo pre slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, že od ústavného súdu vyžaduje veľmi prísne posúdenie.“ Uvedený právny názor predstavuje reakciu ústavného súdu na rozdávanie sumy 100 Sk voličom s výzvou, aby volili určitého kandidáta.

Rovnaké posúdenie si zaslúži aj rozdávanie finančnej sumy 500 Sk spolu s propagačnými materiálmi SMK, ktoré slúžili na podporu určitých kandidátov do orgánov samosprávy obcí, a to konkrétne vybratým voličom – sympatizantom SMK – v krátkom čase pred konaním volieb (štyri dni), t. j. zjavne v súvislosti s voľbami. Takýto „*dar*“ dôchodcom od základnej organizácie SMK bol nepochybne príliš hodnotný oproti bežným „*spomienkovým predmetom*“, ktoré sa s logom strany alebo s inou informáciou o strane alebo o kandidátovi obvykle rozdávali v rámci predvolebnej kampane. Ústavný súd nemal žiadnu pochybnosť, že tieto finančné prostriedky slúžili na podporu výzvy voliť určitého kandidáta, pričom takáto výzva predstavuje šírenie informácie v prospech určitého kandidáta.

Podľa názoru ústavného súdu poskytovanie „*protihodnoty*“ za hlasovanie vo voľbách je protiústavné, lebo účelom aktívneho volebného práva je možnosť účasti na správe vecí verejných, a nie bezprostredný materiálny prospech (PL. ÚS 6/06).

V posudzovanej veci bolo preukázané, že zvolený starosta a politická strana, za ktorú kandidoval na starostu obce, poskytli v 194 prípadoch voličom počas posedenia dôchodcov finančnú hotovosť v sume 500 Sk. Pre záver ústavného súdu, že týmto konaním zvoleného starostu a základnej organizácie SMK došlo k tzv. „*kupovaniu hlasov voličov*“, nie je podstatné, či uvedené „*obdarovanie*“ voličov bolo sprevádzané priamou výzvou k týmto voličom na odovzdanie hlasu v jeho v prospech, pretože v kontexte s informáciou, že odporca kandiduje v nastávajúcich voľbách za starostu (priložené propagačné materiály SMK), poskytuje zreteľný dôkaz o zámere, s akým k obdarovaniu voličov došlo.

Ústavný súd v tomto prípade považoval za rozhodujúcu tú skutočnosť, že zvolený starosta spolu s politickou stranou, za ktorú kandidoval, počas volebnej kampane na zhromaždení, ktoré s voľbami nesúviselo, nedovoleným spôsobom ovplyvňoval vôľu konkrétnych voličov sympatizantov SMK z radov dôchodcov obce poskytnutím finančnej hotovosti vyššej hodnoty v krátkom čase pred konaním volieb, čo možno považovať za „*kupovanie hlasov*“ voličov, ktoré jednoznačne bolo spôsobilé ovplyvniť celkový výsledok volieb a zároveň predstavovalo zásah do slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti.

Ústavný súd v závere konštatuje, že postup zvoleného starostu a základnej organizácie SMK znamenal v posudzovanom prípade hrubé a masívne porušenie účelu volebného zákona a ústavných princípov zakotvených v čl. 30 ods. 4 a čl. 31 ústavy, pričom dosahovalo podľa názoru ústavného súdu takú intenzitu, že bolo spôsobilé ovplyvniť voličov v prospech voľby konkrétneho kandidáta, a tak malo priamy a relevantný dosah aj na konečný výsledok volieb starostu obce.

Navyše ústavný súd poznamenáva, že k propagácii kandidátov SMK do orgánov samosprávy obce a súčasne k obdarovaniu len niektorých konkrétne určených voličov sumou 500 Sk došlo na „*posedení dôchodcov*“ každoročne organizovanom obcou

za účelom kultúrneho vyžitia sa všetkých dôchodcov obce a ich obdarovania tzv. „vianočným príspevkom“, ktorý poskytuje obec. V tomto prípade teda nešlo o „volebný míting“ SMK, ktorý by slúžil v zmysle zvyklostí vedenia volebnej kampane na podporu alebo na prospech kandidujúcej politickej strany. Vzhľadom na uvedené možno racionálne predpokladať, že zo strany zvoleného starostu a politickej strany, za ktorú kandidoval, došlo takýmto postupom k zneužitiu (vzhľadom na skutočnosť, že starostom obce v tom čase bol v súčasnosti zvolený starosta) uvedenej akcie obce, a tým k porušeniu zabezpečenia rovnakého prístupu k službám územnej samosprávy zameraným na podporu alebo na prospech volebnej kampane všetkých politických strán a nezávislých kandidátov v zmysle ustanovení § 30 ods. 3 volebného zákona. Uvedené rovnako predstavuje hrubé porušenie účelu volebného zákona a ústavných princípov zakotvených v čl. 30 a čl. 31 ústavy.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, že voľby starostu obce, ktoré sa konali 2. decembra 2006, vyhlásil za neplatné.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2008